Dofinansowane przez Unię Europejską

KONSPEKT LEKCJI – LESSON PLAN

PRZEDMIOT (SCHOOL SUBJECT): Język polski

„Podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej Szkoły Podstawowej w Dubiczach Cerkiewnych”

Nr projektu: 2025-1-PL01-KA122-SCH-000339591
Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+ (2021–2027), KA1 Edukacja szkolna.

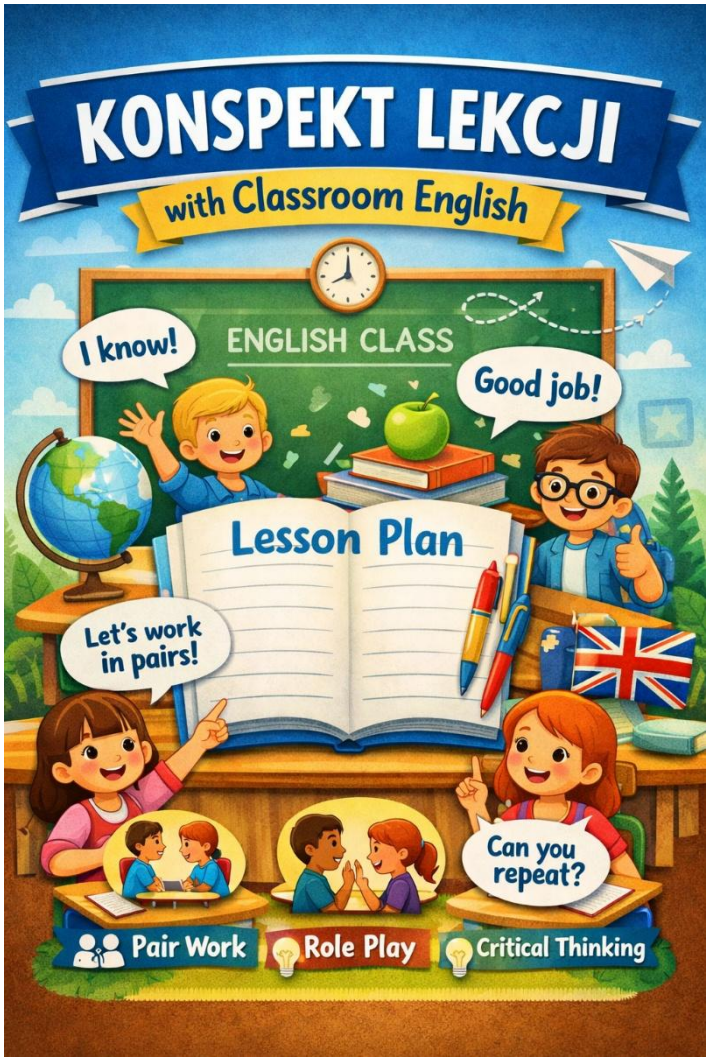

Opracowanie: Natalia Gwoździk

Dubicze Cerkiewne, dnia 01.08.2026r.

1. INFORMACJE OGÓLNE

- **1.1. KLASA: VII-VIII**
- **1.2. PRZEDMIOT: Język polski**
- **1.3. TEMAT LEKCJI: *„A squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, covetous, old sinner!”* – portret Ebenezera Scrooge'a w języku polskim i angielskim.**
- **1.4. NAUCZYCIEL PROWADZĄCY: Natalia Gwoździk**

2. PODSTAWA PROGRAMOWA

2.1. NUMER I OPIS CELU Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

- **Język polski (Klasy VII–VIII):**
  - **I.1.1: Uczeń czyta utwory stanowiące konteksty dla lektur obowiązkowych, w tym teksty z literatury światowej.**
  - **I.1.9: Uczeń charakteryzuje bohaterów literackich, wskazuje ich cechy i motywy postępowania.**
  - **II.2.2: Uczeń dostrzega związki między językiem polskim a innymi językami.**
- **Język angielski (Klasy VII–VIII):**
  - **I.1: Uczeń posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) pozwalających na opisywanie ludzi (cech charakteru i wyglądu).**

3. CELE LEKCJI

3.1. CEL OGÓLNY

Dokonanie charakterystyki Ebenezera Scrooge'a przed przemianą poprzez analizę oryginalnego tekstu Charlesa Dickensa i polskiego tłumaczenia oraz rozwijanie kompetencji językowych w języku polskim i angielskim.

3.2. CELE OPERACYJNE (UCZEŃ POTRAFI)

- **Odnaleźć w tekście lektury i zinterpretować przymiotniki określające cechy charakteru głównego bohatera.**
- **Przyporządkować angielskie przymiotniki użyte przez Dickensa do ich polskich odpowiedników.**
- **Wyjaśnić pojęcie epitetu oraz jego rolę w budowaniu portretu psychologicznego postaci.**
- **Zredagować krótką wypowiedź pisemną (charakterystykę) w języku polskim z wykorzystaniem dwujęzycznego słownictwa.**

4. NARZĘDZIA I ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- **Egzemplarze lektury *„Opowieść wigilijna”* (tekst polski).**
- **Wydrukowane fragmenty rozdziału 1 w języku angielskim (oryginał Dickensa).**
- **Karta pracy: *„Słowniczek Scrooge'a / Scrooge's Vocabulary”*.**
- **Tablica interaktywna / kredowa.**
- **Słowniki dwujęzyczne (polsko-angielskie) lub dostęp do nich online.**

5. METODY I FORMY PRACY

- **Metody:**
  - praca z tekstem źródłowym,
  - metoda CLIL ,
  - przekład intersemiotyczny/językowy,
  - rozmowa kierowana,
  - burza mózgów.
- **Formy pracy:**
  - indywidualna,
  - w parach,

- zbiorowa (z całą klasą).

6. PRZEBIEG LEKCJI

A. Faza wprowadzająca (ok. 8 minut)

1. **Czynności organizacyjne: Powitanie uczniów, sprawdzenie obecności.**
2. **Wprowadzenie do tematu: Nauczyciel zapisuje na tablicy cytat w języku angielskim:**

„Oh! But he was a tight-fisted hand at the grindstone, Scrooge!"
„O! Ależ to był skąpiec, ten Scrooge!"

3. **Nauczyciel przyczepia na tablicy plakat z sylwetką bohatera (Karta pracy nr 3) I pyta uczniów, o kim mowa i co może oznaczać zwrot *„tight-fisted"* (dosł. *zaciśnięta pięść* -> skąpy, chciwy).**

- **Sformułowanie i zapisanie tematu lekcji na tablicy: *„A squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, covetous, old sinner!"* – portret Ebenezera Scrooge'a w języku polskim i angielskim.**

B. Faza realizacyjna (ok. 30 minut)

1. **Praca z tekstem oryginalnym i przekładem (praca w parach):**
   - **Uczniowie otrzymują kartę pracy nr 1z fragmentem rozdziału 1 w języku angielskim oraz jego polskim tłumaczeniem.**
   - **Zadanie 1: Uczniowie wyszukują w tekście angielskim słynną serię przymiotników Dickensa:**

squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, covetous
oraz odnajdują odpowiadające im polskie słowa w tłumaczeniu (*dusi-grosz, łapczywy, chciwy, twardy jak krzemień* itp.).

2. **Budowanie dwujęzycznej mapy myśli (praca z całą klasą):**
   - **Nauczyciel tworzy na tablicy tabelę z dwiema kolumnami: Język polski | Język angielski.**
   - **Klasa wspólnie przyporządkowuje cechy Scrooge'a w obu językach, poszerzając zasób słownictwa (np. *miserly* – skąpy, *callous* – oschły/bezserce, *lonely* – samotny).**
3. **Analiza środków stylistyki (Język polski):**
   - **Nauczyciel zadaje pytanie: *Jakimi środkami stylistycznymi autor buduje ten negatywny obraz?***
   - **Uczniowie wskazują epitety, porównania (np. *hard and sharp as flint / twardy i ostry jak krzemień*) oraz metafory.**
4. **Zadanie utwalające (praca indywidualna):**
   - **Uczniowie układają 3 zdania w języku polskim opisujące Scrooge'a, ale w nawiasach podają angielskie odpowiedniki użytych przymiotników (np. *Scroog był niezwykle skąpy [miserly] i bezwzględny [ruthless] dla swoich pracowników*).**

C. Faza podsumowująca i ewaluacja (ok. 7 minut)

1. **Podsumowanie: Krótka runda pytań sprawdzających:**
   - ***Jakie polskie i angielskie słowo najlepiej opisuje Scrooge'a przed przemianą?***
   - ***Dlaczego Dickens użył tak wielu nagromadzonych przymiotników na początku książki?***
2. **Ewaluacja: Uczniowie na kartkach samoprzylepnych zapisują po jednym nowo poznanym przymiotniku (po polsku i po angielsku) i przyklejają na plakat z sylwetką Scrooge'a (Załącznik nr 3).**

3. **Zadanie domowe:**

Napisz krótką charakterystykę Ebenezera Scrooge’a (6–8 zdań) w języku polskim. Użyj co najmniej 4 przymiotników opisujących jego charakter, podając obok w nawiasie ich angielskie tłumaczenie.

Załącznik nr 1

Przeczytaj uważnie poniższy fragment z Rozdziału 1 (*Stave One*) utworu Charlesa Dickensa:

"Oh! But he was a tight-fisted hand at the grindstone, Scrooge! a squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, covetous, old sinner! Hard and sharp as flint, from which no steel had ever struck out generous fire; secret, and self-contained, and solitary as an oyster.
The cold within him froze his old features, nipped his pointed nose, shrivelled his cheek, stiffened his gait; made his eyes red, his thin lips blue; and spoke out shrewdly in his grating voice. A frosty rime was on his head, and on his chin, and his frosty eyebrows. He carried his own low temperature always about with him; he iced his office in the dog-days; and didn't thaw it one degree at Christmas."
— Charles Dickens, *A Christmas Carol*

Załącznik nr 2

Słowniczekk Scrooge'a / Scrooge's Vocabulary

1. Kluczowe Cytaty Dickensa (The Core Dickensian Adjectives)

Język polski (Przykładowe tłumaczenia)	Język angielski (Oryginał Dickensa)
wyciskający (grosz) / dusi-grosz	squeezing
wydzierający / łapczywy	wrenching
chwytny / zachłanny	grasping
skrobiący / ciułający	scraping
chciwy / skoncentrowany na braniu	clutching
pożądliwy / chciwy (cudzego)	covetous
stary grzesznik	old sinner
skąpiec / nieustępliwy	tight-fisted

2. Cechy Charakteru Ebenezera Scrooge'a (Character Traits)

Słownictwo do wykorzystania w mapie myśli, zdaniach utrwalających i zadaniu domowym.

Język polski	Język angielski
bezlitosny / bezlitosny	ruthless
bezduszny / nieczuły	callous
bezwzględny / nieubłagany	relentless
chciwy	greedy
nieludzki	unfeeling
obojętny	indifferent / uncaring
oschły	cold / frosty
samotny	lonely / solitary
skąpy	miserly / stingy
twardy	hard
wrogi	hostile
wytrawny grzesznik	hardened sinner

3. Terminy Literackie i Pojęcia z Konspektu (Literary & Lesson Terms)

Słowa potrzebne do zrozumienia poleceń i analizy tekstu.

Język polski	Język angielski
analiza	analysis
charakterystyka	characterization
cytat	quotation / quote
epitety (nagromadzenie epitetów)	epithets (accumulation of epithets)
metafora	metaphor
mapa myśli	mind map
obraz / portret	image / portrait
opisać / opisywanie	describe / describing
porównanie	simile
portret psychologiczny	psychological portrait
przekład / tłumaczenie	translation
przemiana	transformation
przymiotnik	adjective
środki stylistyczne	stylistic devices / literary devices
tekst źródłowy / oryginał	source text / original
twardy jak krzemień	hard as flint
wypowiedź pisemna	written statement

Załącznik nr 3

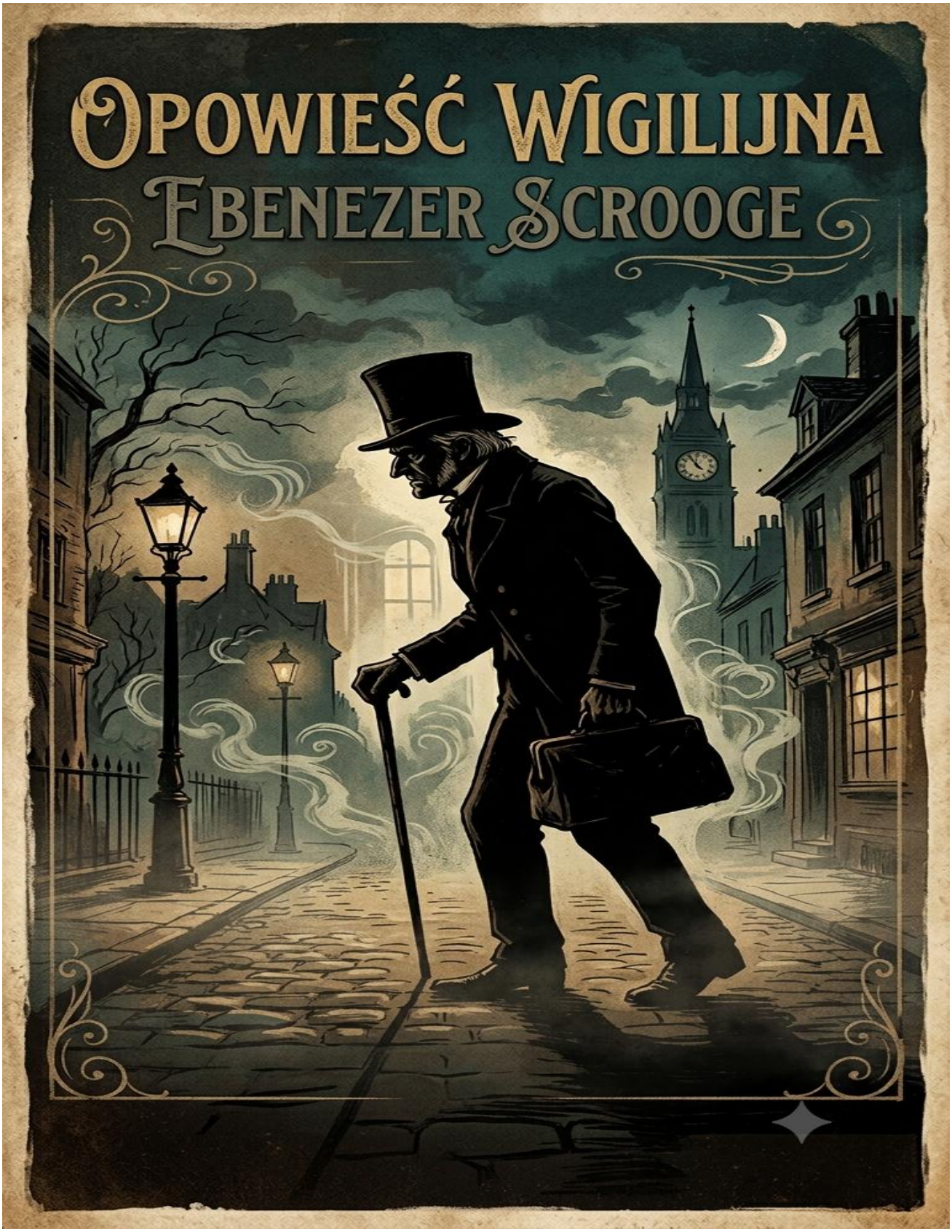

ETAP LEKCJI	OPIS CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA I UCZNIÓW	ZWROTY STOSOWANE W JĘZYKU ANGIELSKIM
WSTĘP	***1. Czynności organizacyjne:*** *Powitanie, sprawdzenie obecności, podanie tematu i celów lekcji (skupienie się na charakterystyce Scrooge'a przed przemianą).* ***2. Wprowadzenie do tematu (Burza mózgów):*** *Nauczyciel zapisuje na tablicy cytat: „Oh! But he was a tight-fisted hand at the grindstone, Scrooge!". Nauczyciel pyta, o kim mowa i co oznacza zwrot „tight-fisted".* ***3. Praca z ilustracją:*** *Nauczyciel prezentuje plakat z sylwetką Scrooge'a. Uczniowie jednym słowem (polskim lub angielskim) opisują swoje pierwsze wrażenie.*	***Good morning everyone. / Hello class.*** ***Who is missing today?*** ***Today's topic is the portrait of Ebenezer Scrooge.*** ***Look at the quote on the board.*** ***Who is this quote about?*** ***What does „tight-fisted" mean? Look at his fist.*** *(gestykulacja)* ***Look at this silhouette.*** ***What is your first impression? One word.***
CZĘŚĆ WŁAŚCIWA	***1. Praca z tekstem źródłowym i przekładem:*** *Uczniowie otrzymują Kartę Pracy nr 1.* ***Zadanie:*** *Wyszukanie w oryginale Dickensa serii przymiotników (squeezing, wrenching...) i dopasowanie ich do polskich odpowiedników (dusi-grosz, łapczywy...).* ***2. Budowanie dwujęzycznej mapy myśli :*** *Wspólne tworzenie tabeli na tablicy. Przyporządkowywanie cech w obu językach, poszerzanie słownictwa (np. callous – oschły, solitary – samotny).* ***3. Analiza środków stylistycznych:*** *Nauczyciel kieruje rozmowę na styl Dickensa. Uczniowie wskazują epitety, porównania (np. hard as flint), metafory i oceniają ich rolę w budowaniu portretu.* ***4. Zadanie utrwalające (Indywidualnie):*** *Uczniowie piszą 3 zdania po polsku opisujące Scrooge'a, podając w nawiasach angielskie odpowiedniki użytych przymiotników.*	***Please work in pairs.*** ***Find the famous series of adjectives in Dickens' text.*** ***Match the English adjectives with Polish words.*** ***Let's create a mind map together.*** ***Give me another feature of Scrooge.*** ***How do we say „samotny" in English?*** ***What stylistic devices did Dickens use?*** ***Find a simile.*** ***Write three sentences in Polish about Scrooge, but provide English translations of the adjectives in brackets.***
ZAKOŃCZENIE	***1. Podsumowanie (Runda pytań):*** *Sprawdzenie zrozumienia: Dlaczego Dickens użył tak wielu nagromadzonych przymiotników?*	***Why did Dickens pile up so many adjectives?*** ***What is the best English word to describe Scrooge?***

	2. Ewaluacja (Interakcja z plakatem): *Uczniowie na kartkach samoprzylepnych zapisują po jednym nowym przymiotniku (dwujęzycznie) i przyklejają na plakat z sylwetką Scrooge'a.* ***3. Zadanie domowe:*** *Napisz krótką charakterystykę Scrooge'a (6-8 zdań) w języku polskim, używając min. 4 przymiotników i podając ich angielskie tłumaczenia w nawiasach.*	***Stick your adjectives on the Scrooge silhouette.*** ***For homework: write a short characterization of Scrooge.*** ***See you next time.*** ***Good bye.***